

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Chrudimi rozhodl samosoudcem Mgr. Markem Horáčkem ve věci

žalobkyně: I. B. [REDACTED], narozená dne [REDACTED]
bytem S. [REDACTED], T. [REDACTED] čp. [REDACTED]
zastoupené JUDr. J. [REDACTED] P. [REDACTED], advokátem
se sídlem R. [REDACTED], S. [REDACTED], P. [REDACTED]

proti
žalované: H. A. [REDACTED], narozená dne [REDACTED]
bytem V. [REDACTED], I. [REDACTED], Ch. [REDACTED]
zastoupené Mgr. J. M. [REDACTED], advokátkou
se sídlem R. [REDACTED], S. [REDACTED], Ch. [REDACTED]

vedlejší účastník: Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., IČ 63998530
se sídlem Praha 4, Budějovická 5,

o náhradu škody,

takto:

I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni bolestné ve výši 9.600,-- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 12.4.2019 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni odškodnění za ztížení společenského uplatnění ve výši 60.000,-- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 36.000,-- Kč od 1.7.2011 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 24.000,-- Kč od 12.4.2019 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

III. Žalovaná je **povinna zaplatit** žalobkyni náklady spojené s léčením ve výši 8.650,-- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně od 1.7.2011 do zaplacení.

IV. Žaloba se v části, v níž se žalobkyně domáhá po žalované zaplacení částky 199.837,-- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně od 1.7.2011 do zaplacení, **zamítá**.

V. Řízení se v části, v níž se žalobkyně domáhá po žalované zaplacení nákladů spojených s léčením ve výši 1.060,-- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně od 1.7.2011 do zaplacení, **zastavuje**.

VI. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

VII. Česká republika **nemá** právo na náhradu nákladů státu.

VIII. Změna žaloby navržená podáním žalobkyně ze dne 22.3.2017 a změna žaloby navržená podáním žalobkyně ze dne 11.1.2019 **se nepřipouštějí**.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala po žalované náhrady škody na zdraví. V žalobě uvedla, že byla dne [redacted] v [redacted] hod jako řidička osobního automobilu [redacted], r.z. [redacted] účastnicí dopravní nehody, při které došlo ke střetu jejího vozidla s osobním automobilem [redacted], r.z. [redacted], které řídila žalovaná, která jela se svým osobním motorovým vozidlem po vedlejší pozemní komunikaci ulicí V [redacted] N [redacted], při vyjíždění na hlavní pozemní komunikaci v ul. Š [redacted] nedala přednost v jízdě osobnímu motorovému vozidlu, které řídila žalobkyně. Ke střetu došlo tak, že řidička osobního motorového vozidla [redacted] narazila přední částí automobilu do levého předního boku vozidla [redacted], které řídila žalobkyně. Žalobkyně se na místě nehody dohodly na zavinění dopravní nehody, sepsaly záznam o dopravní nehodě pro pojišťovnu – vedlejšího účastníka, hmotná škoda byla odhadnuta na 100.000,-- Kč, zranění žalobkyně na místě samém nebylo zjištěno. Vozidlo žalobkyně bylo nárazem odhozeno doprava k chodníku. Bezprostředně po nehodě žalobkyně vystoupila z vozidla bez cizí pomoci, ani jedna z řidiček nepocítovala citelné nebo zjevné zranění, žalobkyně cítila mírnou bolest v krční páteři a bolest hlavy po nárazu, domnívala se, že tyto potíže jí vznikly v důsledku leknutí, byla přesvědčena o tom, že se nejedná o žádnou výraznější újmu na zdraví, předpokládala, že mírná bolest krční páteře ustoupí. Po vyplnění formuláře o dopravní nehodě si žalobkyně zajistila odvoz do svého bydliště, nebylo jí zcela dobře, stále ji bolela hlava. Druhý den po nehodě, tj. [redacted], se omluvila v zaměstnání, neboť bolesti hlavy a krční páteře neustupovaly, žalobkyně se točila hlava, měla závratě, zvracela a projevil se i obtíže v ostrosti vidění. Tento zdravotní stav u žalobkyně přetrvával až do [redacted], bolesti neustupovaly, a protože je už nemohla snášet, navštívila svého praktického lékaře MUDr. S [redacted]. Ten jí předepsal léky proti bolesti a poslal ji

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

na vyšetření do nemocnice v Chrudimi, zde byla vyšetřena, byl proveden rentgen hlavy a krční páteře s doporučenou léčbou, MUDr. S. žalobkyni vystavil potvrzení o pracovní neschopnosti, a to zpětně od . Zdravotní stav žalobkyně se nelepšil, zhruba po týdnu ji praktický lékař poslal do nemocnice v Chrudimi na vyšetření a konzultaci, zde byla hospitalizována 8 dnů, poté se vrátila do domácího léčení. Od té doby zůstala žalobkyně v pracovní neschopnosti, užívala léky proti bolesti hlavy a krční páteře, navštěvovala svého praktického lékaře, následně podstoupila operaci ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady na ortopedicko traumatologické klinice pro zlomeninu krční páteře mezi 5. a 6. krčním obratlem. Protože žalobkyně měla za to, že utrpěla vážné zranění, oznámila tuto skutečnost dne policii. Policie zahájila úkony trestního řízení, s ohledem na zjištění, že o stejném skutku již rozhodl ve správním řízení Městský úřad v Chrudimi a že byla žalovaná uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 8 zákona o přestupcích., rozhodl policejní orgán, že trestní stíhání je nepřípustné – žalovaná již byla postižena správním orgánem, nelze dvakrát odsoudit a potrestat pro tentýž čin. Zavinění žalované je však tak jako tak nesporné. Po zahájení úkonů v trestním řízení bylo policejním orgánem zadáno vypracování znaleckého posudku ve věci ublížení na zdraví, které měla žalobkyně u předmětné dopravní nehody utrpět. K posouzení zranění byl přibrán soudní znalec Prof. MUDr. M. S., CSc. z oboru lékařství. Posouzení zdravotního stavu žalobkyně bylo obtížné, neboť před dopravní nehodou trpěla chronickým onemocněním páteře, z tohoto důvodu jí byl přiznán invalidní důchod. Soudní znalec dospěl k závěru, že po prostudování všech lékařských zpráv, které měl k dispozici, žalobkyně utrpěla při dopravní nehodě zranění krční páteře, které vzniklo mechanismem prudkého pohybu hlavy při nárazu, a to mechanismem prásknutí bičem. Tomu odpovídalo i poškození vozidla žalobkyně, které řídila. Znalec dovodil, že v době dopravní nehody měla žalobkyně poškozenou chorobně změněnou páteř, vznik zranění při dopravní nehodě lze pokládat za zranění, které zhoršilo její zdravotní stav před nehodou. Onemocnění krční páteře před autonehodou bylo způsobeno chorobnými, tj. degenerativními změnami před úrazem. Postižení krční páteře při autonehodě má povahu vážné poruchy zdraví, které vzniklo na podkladě již předchozího chronického onemocnění krční páteře. Z toho žalobkyně dovozuje, že zdravotní stav žalobkyně po dopravní nehodě je v příčinné souvislosti se zraněním, které utrpěla při dopravní nehodě. Na základě toho potom žalobkyně požadovala bolestné ve výši 14.880,- Kč (124 bodů), odškodnění za ztížení společenského uplatnění ve výši 108.000,- Kč (900 bodů), náhradu za ušlou mzdu ve výši 199.837,- Kč (před úrazem byla žalobkyně zaměstnána u Jiřiny Mlejnkové, před dopravní nehodou pobírala částečný invalidní důchod od listopadu 2010 jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu 2. stupně), náhradu za náklady vynaložené s léčením (regulační poplatky za hospitalizaci ve FN Královské Vinohrady ve výši 480,- Kč, náklady na lázeňskou léčbu ve výši 9.230,- Kč – ta jí byla indikována z důvodu rehabilitace po utrpěném zranění). Žalobkyně navrhla, aby do řízení jako vedlejší účastník vstoupila Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., která by fakticky měla odškodnit nároky žalobkyně z titulu pojištění odpovědnosti za škodu (povinného ručení), které mělo vozidlo žalované sjednáno.

2. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že skutečně byla účastnicí dopravní nehody dne cca v hod, nehoda vznikla střetem dvou vozidel. Žalovaná byla uznána vinnou spácháním dopravního přestupku, protože při vyjíždění z vedlejší pozemní komunikace nedala přednost vozidlu žalobkyně jedoucímu po hlavní pozemní komunikaci. Nicméně podle žalované nevzniklo žalobkyni žádné zranění. Žalovaná proto nárok neuznala a to ani částečně. Bezprostředně po nehodě začaly účastnice projednávat obsah náležitostí formuláře o dopravní nehodě. Žádná z účastnic neutrpěla žádné ani lehké zranění. Žalobkyně se nezmínila o tom, že by při nehodě utrpěla úder do hlavy či podvrtnutí páteře, že by pocítovala, byť mírnou bolest hlavy po nárazu a bolest krční páteře. Svůj stav posala jako bezproblémový, zranění vyloučila. Žalobkyně odjela z místa nehody havarovaným vozidlem sama, obě účastnice spěchaly do zaměstnání, domluvily se

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

proto, že formulář o dopravní nehodě vyplní později, že se žalobkyně staví za žalovanou. Dne [redacted] se pak mezi [redacted] a [redacted] hod žalobkyně zastavila v zaměstnání žalované, byla celá zdravá, vyplnily formulář o dopravní nehodě a uvedly, že nehoda se obešla bez jakýchkoli zranění účastníků. Žalobkyně již v době dopravní nehody měla vážné poruchy s krční páteří, trpěla chronickým onemocněním páteře a byla poživatelkou invalidního důchodu. Žalobkyně dne [redacted] žádnými popisovanými omezeními netrpěla. Žalobkyně popsala vznik svého zranění odlišně od žaloby v záznamu o úraze, který sepsala se svým tehdejším zaměstnavatelem, zde je úraz deklarován jako pracovní, vzniklý v ulici O [redacted] L [redacted] při obchodních pochůzkách žalobkyně téměř s hodinovým odstupem od dopravní nehody. Nároky v žalobě jsou neopodstatněné, žalovaná nenese odpovědnost za zdravotní stav žalobkyně, tyto nároky jsou navíc nepodložené. Žalovaná rozporovala výši všech uplatněných nároků. Posudek praktického lékaře nepostačuje k prokázání nároku na bolestné ani ztížení společenského uplatnění. Z posudku MUDr. S [redacted] vyplynul závěr, že nelze dovodit, že zdravotní stav žalobkyně je v příčinné souvislosti se zraněním, které utrpěla při dopravní nehodě. I kdyby bylo prokázáno, že žalobkyně utrpěla při dopravní nehodě zranění, není možné zdravotní problémy žalobkyně, které jsou považovány za škodu, ve výši vyčíslených nároků požadovat po žalované. Žalovaná sporuje též existenci pracovního poměru žalované u J [redacted] M [redacted] v době nehody a souvislost lázeňské léčby v Jánských Lázních se zraněním utrpěným v [redacted] [redacted]. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout.

3. Vedlejší účastník na straně žalované k žalobě uvedl, že došlo k popsané dopravní nehodě, žalobkyně uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví u vedlejšího účastníka. Žalobkyně po nehodě neuvedla po nehodě, že by pociťovala zranění. Z posudku MUDr. S [redacted] vyplynulo, že žalobkyně již před nehodou trpěla závažným onemocněním celé páteře a degenerativními změnami na hrudní a krční páteři. Žalobkyně měla od adolescence problémy s krční páteří, byla opakovaně léčena pro bolestivý vertebrogenní syndrom od roku 2006 do roku 2009, naposledy od 15.12.2008 do 8.5.2009, od roku 2008 v péči neurologické ambulance pro recidivující onemocnění celé páteře při výrazné poruše statiky a dynamiky celé páteře a s počínajícími degenerativními změnami krční a hrudní páteře, pokročilými degenerativními změnami v úseku 5. a 6. krčního obratle (na rentgenu prokázány [redacted]), dále od roku 2005 léčena na psychiatrii pro periodickou depresivní poruchu. Žalobkyně neprokázala s ohledem na existující chorobný stav před dopravní nehodou, že utrpěné bolesti (poranění ploténky a následná operace) byly v příčinné souvislosti s dopravní nehodou, to samé platí i pro požadované odškodnění za ztížení společenského uplatnění. Žalobkyně neprokázala, že škoda na zdraví je v příčinné souvislosti s dopravní nehodou ze dne [redacted], z tohoto důvodu vedlejší účastník její nároky na náhradu škody zamítl. I podaná žaloba by proto měla být zamítnuta.

4. Rozsudkem ze dne 30.11.2015 okresní soud ve věci rozhodl. Konstatoval, že v případě žalobkyně jde v zásadě o zdravotní obtíže dvojího druhu – jednak potíže s krční páteří, jednak potíže s psychikou. V souvislosti s potížemi žalobkyně s krční páteří soud přiznal žalobkyni z titulu nároku na bolestné částku 2.400,-- Kč (20 bodů dle vyhlášky za podvrtnutí a natažení krční páteře), dále jí přiznal částku 12.000,-- Kč z titulu odškodnění za ztížení společenského uplatnění (100 bodů za pouhazové omezení hybnosti páteře lehkého stupně). Ostatní požadované nároky žalobkyni nepřiznal, neboť dospěl k závěru, že operace krční páteře není v příčinné souvislosti s dopravní nehodou (tedy s porušením povinností žalované). Zde soud vycházel z posudku FN Olomouc, který uzavřel, že při nehodě nedošlo k traumatickému výhřezu disku C 5 – 6. Proto soud nepřiznal žalobkyni požadovanou náhradu nákladů léčby (regulační poplatky v nemocnici, náklady lázeňské léčby) a nepřiznal jí rovněž náhradu škody za ztrátu na výdělku. Zde se opřel o závěr, že pracovní neschopnost žalobkyně včetně následné operace nesouvisí s úrazem, který žalobkyně utrpěla při dopravní nehodě. Pokud jde o psychické problémy

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

žalobkyně, zde soud za podklad rozhodnutí vzal znalecký posudek FN Olomouc, z něhož vyplynulo, že u žalobkyně v důsledku dopravní nehody vznikla posttraumatická stresová porucha, přičemž toto poškození zdraví bude ovlivňovat žalobkyni do konce života. S ohledem na to, že žalobkyně již před nehodou byla omezena v důsledku svého psychického onemocnění, bylo znaleckým ústavem odškodnění hodnoceno 500 body, což odpovídá částce 60.000,- Kč. Tuto výši odškodnění proto také soud žalobkyni přiznal. I v případě psychických obtíží žalobkyně soud nepřiznal žalobkyni náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti a po jejím skončení s tím, že následky nehody na psychiku žalobkyně neovlivňují její schopnost nastoupit do práce – žalobkyně již několik let před nehodou byl přiznán částečný invalidní důchod, a to především pro psychické obtíže. Postraumatická stresová porucha jako následek dopravní nehody na tomto stavu -nic zásadního nezměnila, došlo pouze k obohacení prvků úzkostného prožívání, úzkost společně s depresemi zde však byly již před nehodou. Soud proto přiznal žalobkyni celkem částku 74.400,- Kč s přísl., ve zbytku její žalobu zamítl.

5. Proti rozsudku podala odvolání žalobkyně (mimo výrok I). Odvolací soud potom svým rozsudkem ze dne 4.8.2016 rozsudek okresního soudu částečně změnil, ohledně zamítnutí žaloby co do částky 245.547,- Kč s přísl. rozsudek okresního soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Odvolací soud dospěl k závěru, že v důsledku nehody došlo u žalobkyně k výhřezu meziobratlové ploténky, že tedy zdravotní obtíže žalobkyně souvisí s úrazem, který utrpěla při autonehodě dne 27.7.2009. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že žalobkyni náleží bolestné za 124 bodů dle vyhlášky (operace zlomeniny krční páteře s dislokací, otevřena – 100 bodů, hluboká rána krku 8 cm – 24 bodů), tedy celkové bolestné 14.880,- Kč. Odvolací soud tak přiznal žalobkyni z titulu bolestného dalších 12.480,- Kč nad rámec již okresním soudem přiznaných 2.400,- Kč. O ostatních nárocích žalobkyně odvolací soud nerozhodl, konstatoval, že okresním soudem provedené dokazování v tomto směru není dostatečné. Uložil okresnímu soudu provést doplnění znaleckého posudku – její psychiatrické části s tím, že je nutné, aby znalec osobně žalobkyni vyšetřil. Dále konstatoval, že okresní soud bude muset provést dokazování k nárokům žalobkyně na náhradu účelně vynaložených nákladů na léčení a na náhradu za ztrátu na výdělku, neboť tímto se s ohledem na svůj závěr o druhu zranění při autonehodě nezabýval.

6. V průběhu řízení po vrácení věci odvolacím soudem žalobkyně navrhla rozšíření žaloby, tímto rozšířením se domáhala vyšších částek již uplatněných nároků – bolestného a ztížení společenského uplatnění. V případě bolestného požadovala žalobkyně dalších 9.600,- Kč – navýšení o 80 bodů ohledně zdravotních obtíží s páteří, zde žalobkyně odkázala na doplnění znaleckého posudku FN Olomouc. V případě ztížení společenského uplatnění požadovala žalobkyně dalších 24.000,- Kč – navýšení o 500 bodů ohledně problémů žalobkyně s psychikou, přičemž z původně uplatněné částky 108.000,- Kč jí bylo přiznáno 72.000,- Kč, dosud nerozhodnuto tak je o částce 36.000,- Kč, podle posudku má však žalobkyně nárok na dalších 60.000,- Kč odškodnění z důvodů jejích psychických obtíží. Z obou částek, o něž navrhla rozšíření žaloby, požaduje žalobkyně též úroky z prodlení v zákonné výši od data doručení rozšíření žaloby soudu. Soud navrženou změnu žalobu připustil usnesením ze dne 9.5.2019.

7. Okresní soud tedy postupoval v intencích rozhodnutí odvolacího soudu. V další rekapitulaci zjištěných skutečností soud uvádí jenom to, co bylo zjištěno v řízení po vrácení věci odvolacím soudem, neboť ostatní skutečnosti jsou uvedeny v prvním rozsudku okresního soudu, resp. v rozsudku soudu odvolacího. S těmito rozsudky jsou účastníci řízení seznámeni, nemá proto smysl tyto skutečnosti znovu opakovat. Soud proto na tyto rozsudky odkazuje. V rámci dokazování po vrácení věci odvolacím soudem pak byly zjištěny následující skutečnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

8. Žalobkyně byla povinna uhradit za hospitalizaci ve FN Královské Vinohrady v době od [redacted] až [redacted] regulační poplatky ve výši 480,- Kč. Tyto poplatky uhradila (faktura nemocnice, ústřížek poštovní poukázky).

9. Z potvrzení Státních léčebných lázní Janské Lázně, s.p. vyplynulo, že žalobkyně za pobyt ve dnech od [redacted] do [redacted] uhradila částku 8.170,- Kč.

10. Z doplnění znaleckého posudku vypracovaného FN Olomouc vyplynulo:

a) vychází-li se z toho, že při dopravní nehodě žalobkyně dne [redacted] došlo u žalobkyně k výhřezu meziobratlové ploténky v úseku C5/6, pak se bodové ohodnocení bolestného zvýší o 80 bodů

b) ztížení společenského uplatnění v psychické oblasti žalobkyně je třeba hodnotit dle položky 016 – vážné duševní poruchy vzniklé působením otrěsných zážitků nebo jiných nepříznivých psychologických činitelů a tísnivých situací; bodové hodnocení bylo určeno 1000 body. Výhřez meziobratlové ploténky mohl mít vliv na psychiku žalobkyně, ne však do míry, která by byla forenzně závažná. Mohl mít za následek emoční nepohodu, ne však takovou, která by byla klinicky významná.

c) dopady posttraumatické poruchy u žalobkyně: je zvýšeně lekavá, má sklon k ostražitosti, je nesoustředěná, její pozornost je zaměřena na tzv. zabezpečující chování – mít pocity, že není ohrožena, aktivity plánuje dopředu, promýšlí strategie, aby byla zajištěna její bezpečnost. Pokud to situace umožňuje, vyžaduje doprovodnou osobu, které důvěřuje. Dává přednost stereotypním, předvídatelným úkonům. Pokud pracuje, pak s častým přerušením, psychicky snadno vyčerpatelná, rozrušitelná, v důsledku málo výkonná. V zátěži může jednat chaoticky. Řídit motorové vozidlo a dojet do práce na kratší vzdálenost je schopna.

11. U výsledku znalkyně Prof. MUDr. K[redacted] L[redacted], Ph.D. odkázala na svůj posudek, její výsledek vedl k bližšímu vysvětlení a objasnění závěrů posudku a jeho dodatku. Navýšení z původních 500 bodů na 1000 bodů vysvětlila znalkyně tím, že na základě osobního vyšetření žalobkyně, které předtím provedeno nebylo, dospěla k závěru, že její zdravotní komplikace v psychické oblasti jsou závažnější, než jak se jevily pouze z písemné dokumentace. Znalkyně dále potvrdila, že je obtížné odlišit u žalobkyně to, co je důsledkem dopravní nehody a to, čím žalobkyně trpěla již před nehodou, nicméně částečně to podle znalkyně odlišit lze. V této souvislosti zdůraznila, že u osob, které již dříve byly psychicky nestabilní, dochází častěji k rozvinutí posttraumatické stresové poruchy. U žalobkyně se vyskytují symptomy, které jdou nad rámec smíšené úzkostně depresivní poruchy, kterou žalobkyně trpěla již v době před nehodou, jako zvýšená úleková reaktivita, zvýšená ostražitost, nepřiměřené reakce na jevy spojené s automobilovým provozem připomínající dopravní nehodu (kvílení pneumatik, troubení), diskomfort, který nastává u žalobkyně, když má řídit auto, do auta usedá ve vnitřní tenzi, není to pro ni automatická činnost, řídí na kratší vzdálenosti, je přítom zvýšeně ostražitá, opatrná, případně vyžaduje doprovod. Tyto uvedené symptomy žalobkyně před nehodou neměla. Tyto symptomy nemají přímý vliv na pracovní způsobilost žalobkyně. Vliv by to mělo pouze v případě, že by pracovní činnost žalobkyně byla spojena s řízením vozidla. Vliv by to sekundárně mohlo mít tehdy, kdyby žalobkyně byla nucena dojíždět na delší vzdálenosti. Podle znalkyně by žalobkyně byla schopna řídit na kratší vzdálenost, odhaduje do 10 km, ne v městském provozu, tedy tam, kde nejsou složité křižovatky a kde jde o predikovatelnou cestu a kde se neočekávají komplikace. Případná cesta hromadným dopravním prostředkem, případně jízda s jiným řidičem by pro žalobkyni měla být méně zatěžující, ne tak vyčerpávající, i taková jízda by pro ni ale představovala určitý diskomfort. Každodenní dojíždění do zaměstnání hromadným dopravním prostředkem by pro žalobkyni mělo být zvládnutelné. Práce, kde by žalobkyně přišla do kontaktu s větším počtem osob (např. uklízečka), by pro žalobkyni byla zatěžující, žalobkyně je zvýšeně

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

zranitelná, jakákoliv životní změna či nepředvídatelná událost je pro ni zatěžující, toto však podle znalkyně není důsledek dopravní nehody. Snadná vyčerpatelnost, rozrušitelnost, malá výkonnost u žalobkyně jsou neurastenické rysy, ty byly u žalobkyně již před nehodou, v důsledku nehody došlo k umocnění těchto rysů. Znalkyně si netroufá rozlišit blíže, co z toho je důsledkem nehody. Žalobkyně není schopna soustavné činnosti v tom smyslu, že by ji byla schopna učinit najednou, je potřeba, aby v průběhu dělala přestávky. V případě posttraumatické poruchy a jejích dopadů na pracovní činnost žalobkyně jde i o to, že osoby s touto diagnózou zažívají pocity prázdnoty, nespravedlnosti, pocity, že jsou na okraji společnosti, v důsledku toho mohou být okolím vnímáni jako nespolehliví, protivní, nerozhodní. U žalobkyně lze očekávat častou pracovní neschopnost v důsledku malicherných příčin, problémy v komunikaci s ostatními pracovníky a zvýšenou nemocnost pro somatické problémy. Při trávení volného času osoby trpící posttraumatickou stresovou poruchou dávají přednost samotě, společenský život se jim zužuje, stejně tak i spektrum jejich kamarádů, čas se snaží trávit v předem definovaných podmínkách. Na cesty se vydávají s doprovodem, takto i žalobkyně absolvovala zahraniční zájezd v doprovodu blízké osoby. Žalobkyně řadu činností vykonává v doprovodu svého praktického lékaře a jeho partnerky, kterým důvěřuje. Průběh posttraumatické stresové poruchy je obecně vlnovitý, osciluje od kompenzovaných stavů až po dekompenzaci, u žalobkyně, která má diagnózu periodická deprese a smíšeně úzkostná deprese znalkyně nepředpokládá, že by došlo k úplnému uzdravení, nelze ale vyloučit, že v průběhu času dojde k vyhasínání posttraumatické stresové poruchy. Skutečnost, že žalobkyně měla psychické potíže i před nehodou, je v posudku zohledněno tak, že bodové ohodnocení nebylo stanoveno v maximální míře a že porucha nebyla hodnocena jako plně rozvinutá. Jiné příčiny potíží než dopravní nehodu znalkyně nezjistila. Skutečnost, že o problémech žalobkyně hovoří až s odstupem po nehodě, je pro posttraumatickou poruchu typické, vzniká až po určitém odstupu po nehodě. Vždy je zde určité období latence – obvykle půl roku, někdy i rok nebo dva. Nelze vyloučit, že žalobkyně svoje problémy zveličuje, ovšem pacienti s posttraumatickou stresovou poruchou nejsou schopni zcela věrně popsat prožité události, některé věci si nepamatují, mohou je tedy podvědomě doplňovat smyšlenkami. U některých problémů žalobkyně nelze zcela důsledně odlišit, co je důsledkem depresivní poruchy a co důsledkem posttraumatické stresové poruchy. Důsledkem posttraumatické stresové poruchy jsou určité fobické projevy v souvislosti s dopravním provozem, úleková reaktivita, nutnost organizování života a vyhýbání se řízení.

12. Z výpovědi svědkyně J. M. vyplynulo, že žalobkyně a otec svědkyně, MUDr. S., žili nějakou dobu jako druh a družka. Žalobkyně byla zaměstnankyní svědkyně. Na okolnosti uzavření pracovního poměru si svědkyně nepamatuje. Během studia měla svědkyně volnou živnost na administrativní práce a úklid, tyto služby měla prostřednictvím zaměstnanců poskytovat třetím osobám. Svědkyně není schopna říct, zda měla jako zaměstnankyni pouze žalobkyni nebo více osob, vše vypustila, je to pro ni uzavřená záležitost. Živnost spíše nefungovala, svědkyně byla pořád ve ztrátě, živnost ukončila někdy v roce 2013 nebo 2014, měla externího poradce na smlouvy. Představa svědkyně byla taková, že si někdo objedná úklid a svědkyně mu ho zajistí. Dokumenty týkající se pracovního poměru žalobkyně vyhotovovala daňová kancelář. Jak žalobkyně pracovala a jak s její prací byla svědkyně spokojená, si svědkyně nepamatuje. Žalobkyně měla provádět úklid v domácnostech klientů, případně administrativní práce jako archivace, přenášení papírů, to, co žalobkyně s ohledem na svoje vzdělání zvládla. Jak byla sjednána pracovní doba, si svědkyně nevzpomíná. Jak měl vypadat pracovní den žalobkyně, si svědkyně nevzpomíná. Při nástupu žalobkyně do práce svědkyně věděla, že jí bolí záda, že pobírá částečný invalidní důchod, nevěděla. O úraze při dopravní nehodě se dověděla s odstupem týdnů, proč nebyl úraz uznán jako pracovní, neví. Výpověď dávala svědkyně žalobkyni z organizačních důvodů, ukončovala živnost. Svědkyně neví, proč nebyl pracovní poměr žalobkyně ukončen ve zkušební době, asi jí to nenapadlo a možná si myslela, že ukončit pracovní

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

poměru měla žalobkyně úraz. Svědkyně zná paní M. i jejího otce (MUDr. S.), to byl rovněž klient. Žalobkyně pracovala i u MUDr. S. Svědkyně neví o tom, že by úraz žalobkyně měl být původně úrazem pracovním.

16. V řízení byly předloženy dvě listiny označené jako pracovní smlouva, obě jsou datované 24.7.2009, na jedné z nich je jako zaměstnavatel uvedena J. S., na druhé je jako zaměstnavatel uvedena J. M. v obou případech pod totožným IČO. Jako zaměstnanec je na obou smlouvách uvedena žalobkyně. Za zaměstnavatele jsou obě předložené smlouvy podepsány J. M. s příslušným razítkem. Jinak jsou obě listiny totožné. Jako zaměstnanec je podepsána žalobkyně. Podle smlouvy je dnem nástupu do práce místo výkonu práce jsou Pardubice, jako druh práce je uvedeno „práce zásobovače a administrativy s pracovním úvazkem 5 dní/40 hod týdně. Pracovní poměr má být na dobu neurčitou. V pracovní smlouvě je dále ujednání o zkušební době v délce tří měsíců. Mzda měla činit 21.000,-- Kč hrubého měsíčně.

17. Z listiny označené jako hromadné oznámení zaměstnavatele ze dne vyplývá, že Vojenské zdravotní pojišťovně mělo být oznámen pracovní poměr žalobkyně od

18. Z listiny označené jako výpověď vyplývá, že dne 29.4.2011 J. M. jako zaměstnavatel dala žalobkyni z organizačních důvodů výpověď z pracovního poměru s tím, že pracovní poměr skončí dne 30.6.2011. Na listině se nachází i podpis žalobkyně o převzetí výpovědi dne 2.5.2011.

19. Z listiny označené jako oznámení o nástupu do zaměstnání ze dne vyplývá, že OSSZ Pardubice byl oznámen nástup žalobkyně do zaměstnání k zaměstnavateli J. M. ke dni

20. Z potvrzení o zaměstnání ze dne 1.7.2011 vystaveného J. M. vyplývá, že žalobkyně u ní měla být zaměstnána v období od

21. Z evidenčního listu důchodového pojištění ze dne 1.7.2011 vystaveného J. M. vyplývá, že v roce 2011 činila doba pojištění žalobkyně od 1.1 do 30.6.2011.

22. Z potvrzení o výdělku ze dne 1.7.2011 bylo zjištěno, že průměrný/pravděpodobný výdělek žalobkyně v období od 1.1.2011 do 31.3.2011 činil 21.020,-- Kč hrubého, 16.447,-- Kč čistého, poskytnuto bylo odstupné ve výši 63.060,-- Kč.

23. Ze zprávy OSSZ Chrudim vyplývá, že žalobkyně byla v období od 26.11.2007 do 7.5.2009 evidována u zaměstnavatele MUDr. R. S., IČO od 24.7.2009 do 30.6.2011 u zaměstnavatele J. M., IČO

24. V řízení byla předložena do spisu i výplatní páska žalobkyně za měsíc , z ní vyplývá, že žalobkyně odpracovala 1,13 dne, 9 hod, hrubá mzda činila 1.027,-- Kč, čistá mzda 913,-- Kč.

25. Ze sdělení OSSZ Pardubice bylo zjištěno, že žalobkyně měla nastoupit k zaměstnavateli J. M. dne , oznámení o nástupu bylo OSSZ Pardubice doručeno dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

26. Z přehledu zaměstnanců J. M. předloženého soudu OSSZ Pardubice vyplynulo, že J. M. zaměstnávala v průběhu let 2009 až 2011 šest osob.

27. Ze zprávy Úřadu práce – kontaktní pracoviště Chrudim vyplynulo, že žalobkyně byla v evidenci uchazečů o zaměstnání evidována mj. od 8.5.2009 do 23.7.2009.

28. Z výdajového pokladního dokladu bylo zjištěno, že J. M. vyplatila žalobkyni částku 55.565,-- Kč dne 4.7.2011 jako odstupné.

29. Z podrobného přehledu kontaktů žalobkyně na Úřadu práce v Chrudimi vyplynulo, že pracovní smlouvu s nástupem do práce od doložila žalobkyně úřadu práce dne . Při kontaktu dne žalobkyně úřadu práce sdělila, že nyní pracuje na dohodu o provedení práce ve firmě Mlejnková, koncem srpna jí čeká lázeňský pobyt, od září 2009 by měla nastoupit na hlavní pracovní poměr.

30. Další navržené důkazy soud neprováděl pro jejich nadbytečnost. Neprovedl proto žalovanou navržený důkaz znaleckým posudkem z oboru silniční dopravy ke zjištění průběhu nehodového děje, pohybu a jednání jednotlivých účastníků, stanovení směru pohybu účastníků ve vozidlech v době nárazu, aktuálního poškození vozidel, stanovení jednotlivých sil působících při nárazu, stanovení rychlosti vozidel v době nárazu. Průběh nehodového děje totiž byl dostatečně objasněn již provedenými důkazy – protokolem o dopravní nehodě a výpověďmi účastníků nehody, které jsou zachyceny v policejním spise. Navíc průběh nehody, postavení vozidel a jejich poškození včetně vlastního zavinění nehody jsou otázky, které nebyly mezi stranami sporné.

31. Soud rovněž neprovedl důkaz navržený žalobkyní – posudek z oboru ekonomika – mzdy ke zjištění výše ztráty na výdělnku. Důvodem je právní závěr soudu, kdy soud dospěl k závěru, že žalobkyně ve skutečnosti v době nehody nebyla v pracovním poměru (viz odůvodnění níže).

32. Na základě zjištěných skutečností pak soud dospěl k následujícím závěrům.

33. Žalobkyně se domáhá po žalované náhrady škody na zdraví, kterou měla utrpět při dopravní nehodě, k níž došlo dne 27.7.2009. Při této nehodě žalovaná jako řidička vozidla nedala při vyjíždění z vedlejší komunikace přednost žalobkyni jako řidičce vozidla jedoucí po hlavní pozemní komunikaci, žalovaná do vozidla žalobkyně narazila, a to do jeho levého předního boku. Ohledně tohoto skutkového stavu není pochyb, je fixován skutkovou větou správného rozhodnutí – příkazu, který nabyl právní moci. Soud je tímto pravomocným rozhodnutím ve smyslu ust. § 135 odst. 1 o.s.ř. vázán. Navíc v této otázce nevznikly mezi stranami žádné rozpory. Spor se však týkal odpovědnosti žalované za škodu způsobenou žalobkyni na jejím zdraví, kdy žalovaná zastávala názor, že za žádnou takovou škodu neodpovídá.

34. Pokud jde o právní režim věci, soud vychází z ust. § 3079 odst. 1 nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.), podle něhož platí, že právo na náhradu škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů. Aplikován tedy bude starý občanský zákoník, tj. zákon 40/1964 Sb. (dále jen občanský zákoník).

35. Podle § 420 odst. 1 občanského zákoníku každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Podle odst. 3 se potom odpovědnosti zproští ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

36. V daném případě žalovaná není provozovatelem předmětného vozidla, proto by za vzniklou škodu odpovídala podle výše citovaného ustanovení § 420 a násl. občanského zákoníku, tedy podle obecné úpravy odpovědnosti za škodu. Není tedy na místě aplikovat ust. § 427 občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků.

37. Pro odpovědnost žalované je vyžadováno splnění následujících předpokladů: 1) porušení právní povinnosti, 2) vznik škody na zdraví na straně žalobkyně, 3) příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vzniklou škodou, 4) zavinění.

38. Ad 1), ad 4) Porušení právní povinnosti a zavinění je nepochybné, žalovaná porušila ustanovení zákona o pozemních komunikacích, za toto jednání byla i postížena v řízení o přestupcích.

39. Ad 2) Z hlediska škody žalobkyně uplatnila v rámci náhrady škody následující dílčí nároky: a) nárok na bolestné, b) nárok na odškodnění za ztížení společenského uplatnění, c) nárok na náhradu za ztrátu na výdělků, a to jak za dobu trvání pracovní neschopnosti, tak za dobu po jejím skončení, d) nárok na úhradu nákladů účelně vynaložených na léčení – konkrétně regulační poplatky a poplatek za lázeňskou léčbu.

40. Ad 3) Jde o klíčový předpoklad, na jehož zkoumání byla zaměřena hlavní pozornost soudu. Žalovaná podpořená vedlejším účastníkem na její straně právě příčinnou souvislost mezi porušením právní povinnosti žalované a vzniklou škodou zpochybňovala. Jejím hlavním argumentem v tomto směru byl poukaz na to, že žalobkyně již v době před dopravní nehodou trpěla vážnými zdravotními obtížemi a škoda, kterou požaduje nahradit po žalované, tak není důsledkem nějakého zranění utrpěného při dopravní nehodě, nýbrž je důsledkem jejího zdravotního stavu z doby před nehodou. Žalovaná opakovaně zdůrazňovala, že bezprostředně po dopravní nehodě žalobkyně žádné potíže neuváděla, tato informace byla ostatně zanesena i o do formuláře o dopravní nehodě, který obě účastnice společně vyplňovaly. Vedlejší účastník pak upozorňoval na to, že jednání žalobkyně vykazuje rysy účelového chování, kdy žalobkyně je motivována k získání renty a tomu přizpůsobuje i svoje tvrzení ohledně zdravotního stavu.

41. Soud v řízení nezkoumal motivaci účastníků. Žalobkyně jistě může být obviněna z tzv. rentového jednání, na druhou stranu stejně by bylo možné spekulovat o postoji vedlejšího účastníka, který jako pojišťovna může být obviněn, že se snaží za každou cenu, třeba i za použití nefér argumentů, vyhnout poskytnutí pojistného plnění. Soud proto takové domněnky pustil ze zřetele a zaměřil se na objektivní fakta plynoucí z důkazů.

42. Nepochybné je, že žalobkyně již před nehodou trpěla poměrně závažnými zdravotními problémy, a to jak s krční páteří, tak s psychikou. Tyto problémy nelze bagatelizovat, jsou zachyceny ve zdravotnické dokumentaci žalobkyně. Na základě těchto problémů byl také žalobkyni ještě před dopravní nehodou přiznán částečný invalidní důchod. V této souvislosti je pak nutno zdůraznit, že hlavním zdravotním problémem, který vedl k přiznání částečného invalidního důchodu, byl psychický stav žalobkyně. Nejinak tomu bylo (a je do současné doby) v době po dopravní nehodě. Patrné je to z posudku MUDr. S██████████, praktického lékaře žalobkyně, který ve svém hodnocení ztížení společenského uplatnění pracuje pouze s potížemi psychického rázu, ohledně problémů s krční páteří zde není ani slovo. Sama žalobkyně v rámci skutkových tvrzení v žalobě ovšem o psychických problémech nehovořila. Teprve v průběhu dokazování vyšlo najevo, že důležitější z hlediska následků na zdraví jsou psychické obtíže

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

žalobkyně. Žaloba však byla postavena na tom, že porucha zdraví u žalobkyně spočívá v poranění krční páteře, které následně vedlo k operaci.

43. Soud tak posléze zaměřil zkoumání dvěma směry – jednak na poškození krční páteře a s tím souvisejícími potížemi, jednak na psychické problémy žalobkyně. V obou případech byla klíčovou otázkou příčinné souvislosti, jednoduše řečeno, zda zdravotní problémy žalobkyně s krční páteří a s psychikou jsou důsledkem dopravní nehody. Za tímto účelem nezbylo než provést důkaz znaleckými posudky, neboť se jedná o otázky odborného charakteru.

44. V případě problémů s páteří je soud vázán závěrem odvolacího soudu, podle něhož utrpěla žalobkyně při nehodě výhřez meziobratlové ploténky v úseku C5 – 6. S ohledem na tento závěr je potom dána příčinná souvislost mezi dopravní nehodou a zdravotními komplikacemi žalobkyně s krční páteří. Konkrétně se to pak projevuje tím, že žalobkyně má nárok na další bolestné odpovídající částce 9.600,-- Kč (oproti původnímu hodnocení, které pracovalo s tím, že u žalobkyně došlo pouze k podvrtnutí a natažení krční páteře (položka S134), je nyní třeba použít položku S130 – traumatická ruptura krční meziobratlové ploténky). Je to oproti původnímu stavu navýšení o 80 bodů dle aplikované vyhl. 440/2001 Sb., hodnota bodu 120,-- Kč, tedy oněch 9.600,-- Kč.

45. Dále bylo doplněno na základě pokynu odvolacího soudu dokazování o dodatek znaleckého posudku – její psychiatrické části; doplnění spočívalo především v osobním vyšetření žalobkyně. Po tomto doplnění potom znalkyně navýšila bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění o 500 bodů (tedy oproti původním 500 bodů na 1000 bodů). Diagnóza zůstala stejná, v důsledku nehody trpí žalobkyně posttraumatickou stresovou poruchou. Znalkyně v rámci svého výslechu potom přesvědčivě své závěry zdůvodnila. Vysvětlila, proč v doplnění posudku navýšila bodové ohodnocení – důvodem je skutečnost, že při osobním vyšetření žalobkyně (které předtím provedeno nebylo) se ukázalo, že dopady nehody do její psychiky jsou závažnější, než se jevílo z pouhé dokumentace. Toto vysvětlení soud akceptuje, ostatně zní logicky. Znalkyně v rámci výslechu rovněž podrobně popsala, jak odlišila psychické obtíže žalobkyně, které žalobkyně měla již před nehodou, od psychických potíží, které jsou důsledkem dopravní nehody a které spadají pod diagnózu posttraumatické stresové poruchy. Zde lze odkázat na bod 11 odůvodnění rozsudku – symptomy, které jdou nad rámec smíšené úzkostně depresivní poruchy, kterou žalobkyně trpěla již v době před nehodou (zvýšená úleková reaktivita, zvýšená ostražitost, fobické projevy v souvislosti s dopravním provozem). Celkově tedy soud považuje závěry dodatku za řádně odůvodněné, logicky na sebe navazující a rovněž obhájené při osobním výslechu znalkyně. Soud proto ze závěrů dodatku vychází a považuje jej za podklad pro svoje rozhodnutí.

46. Pro úplnost je třeba dodat, že soud se zabýval (opět na pokyn odvolacího soudu) i tím, zda výhřez meziobratlové ploténky v úseku C5 -6 měl vliv na psychiku žalobkyně. Z dodatku znaleckého posudku FN Olomouc vyplynulo, že toto poškození zdraví nemělo do psychiky žalobkyně klinicky významný dopad. Jinými slovy z hlediska ztížení společenského uplatnění není v tomto směru co odškodňovat.

47. S ohledem na to, že žalobkyně utrpěla při nehodě výhřez meziobratlové ploténky, je dána příčinná souvislost mezi touto nehodou a náklady žalobkyně na léčení. Žalobkyně totiž musela absolvovat hospitalizaci v nemocnici (operace krční páteře) a následnou rehabilitaci v lázních. To je rozdíl oproti původnímu rozsudku okresního soudu, kde soud vycházel z toho, že k výhřezu ploténky nedošlo. Náklady na léčení pak představují zaplacené regulační poplatky za hospitalizaci v nemocnici ve výši 480,-- Kč a náklady za lázeňský pobyt ve výši 8.170,-- Kč. Žalobkyně tak má nárok na úhradu nákladů na léčení v celkové výši 8.650,-- Kč. Původně uplatňovala v rámci

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

tohoto dílčího nároku částku 9.710,- Kč, o částku 1.060,- Kč vzala žalobkyně v průběhu řízení žalobu zpět, žalovaná s tím souhlasila, v této části proto bylo řízení podle § 96 odst. 2 o.s.ř. zastaveno.

48. S ohledem na výše uvedené proto soud v pořadí v druhém rozsudku přiznal žalobkyni výrokem I částku 9.600,- Kč z titulu bolestného (výhřez meziobratlové ploténky), výrokem II částku 60.000,- Kč jako odškodnění za ztížení společenského uplatnění (posstraumatická stresová porucha) a výrokem III částku 8.650,- Kč jako náhradu nákladů léčení. Částky byly přiznány i s příslušným zákonným úrokem z prodlení (§ 517 odst. 2 občanského zákoníku, nař. vl. 142/1994 Sb., resp. č. 351/2013 Sb.), počátek prodlení je dán podle uplatnění nároku; v případě částek, o které byla žaloba rozšířena, pak okamžikem doručení návrhu na změnu žaloby soudu.

49. Pokud jde o námitku promlčení vznesenou žalovanou (a též vedlejším účastníkem) vůči nároku žalobkyně na bolestné a ztížení společenského uplatnění, pak soud tyto nároky za promlčené nepovažuje. Žalobkyně uplatnila tyto nároky, resp. základ těchto nároků již v žalobě, ta byla podána soudu dne 25.7.2011, k dopravní nehodě jako škodné události došlo 27.7.2009, v žádném případě tudíž nemohla uplynout dvouletá subjektivní promlčecí lhůta, a to i kdyby ohledně všech nároků se za počátek lhůty považoval den, kdy došlo k dopravní nehodě. Pokud pak byly jednotlivé nároky posléze upřesňovány podle výsledku dokazování, pak nelze namítat promlčení.

50. Ohledně nároků žalobkyně na ztrátu na výděleku po dobu pracovní neschopnosti a po skončení pracovní neschopnosti soud dospěl k závěru, že žalobkyně tyto nároky nemá. Důvodem není promlčení těchto nároků, základ těchto nároků byl uplatněn žalobou a v případě návrhů na změnu žaloby se jednalo pouze o vyčíslení konkrétní částky zpětně za určité období. Důvodem je skutečnost, že podle soudu žalobkyně nebyla ke dni dopravní nehody, tj. ke dni 27.7.2009 v pracovním poměru. Její pracovní poměr u zaměstnavatele J. M. jako podnikající fyzické osoby soud považuje za fiktivní, neexistující. Vychází přitom z následujících skutečností.

51. Žalobkyně měla uzavřít pracovní smlouvu dne (tj. v pátek) a hned následující pracovní den došlo k dopravní nehodě. Žalobkyně tedy odpracovala údajně jediný pracovní den. Samo o sobě nelze vyloučit, že k takové situaci dojde, nicméně v kontextu dalších okolností má uvedená okolnost svůj význam a působí nevěrohodně. Žalobkyně nebyla schopna specifikovat pracoviště, kde měla práci (úklid v domácnostech) vykonávat (viz její podání ze dne 19.10.2018). Stejně tak její zaměstnavatel, J. M., nebyla schopna v souvislosti s pracovním poměrem žalobkyně říci cokoli určitějšího. Soud si je vědom toho, že zde existuje dlouhý časový odstup, nicméně svědkyně M. nevedla ani rámcově určitější informace k náplni práce žalobkyně, k její pracovní době, k počtu svých zaměstnanců, vůbec k tomu, jak její podnikání fungovalo apod. Celkově její výpověď působila velmi nevěrohodně, pokud měla svědkyně říci něco určitějšího, uváděla, že si nic nepamatuje. Vzhledem k tomu, že J. M. vykonávala podnikatelskou činnost několik let a že podle údajů okresní správy sociálního zabezpečení měla v průběhu svého podnikání šest zaměstnanců, nelze věřit tomu, že by, byť i po delší době, nebyla schopna určitější výpovědi. Přehlédnout nelze samozřejmě i ten fakt, že J. M. potažmo její manžel a především její otec (MUDr. R. S. praktický lékař žalobkyně), byli k žalobkyni v přátelských vztazích. Svědkyně M. dokonce uvedla, že s jeho otcem žalobkyně jistý čas žila jako družka (tuto skutečnost svědek S. sice nepotvrdil, existence přátelských vztahů mezi ním a žalobkyní je však nepochybná i z jeho výpovědi).

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

52. Další skutečností, která tvrzení žalobkyně o existenci pracovního poměru činí nevěrohodným, je existence dvou pracovních smluv na tentýž pracovní poměr, přičemž v jedné z nich je jako zaměstnavatel uvedena J. M., v druhé J. S. (příjmení J. M. za svobodna). Nelze rozumně vysvětlit, proč na tentýž pracovní poměr existují dvě rozdílné pracovní smlouvy. To pochopitelně vyvolává pochybnosti o tom, jakým způsobem byly pracovní smlouvy vyhotoveny a kdy k tomu došlo, zda nedošlo k účelovému vyhotovení pracovních smluv až po předmětné dopravní nehodě.

53. Skutečností, která vzbuzuje pochybnosti, je i to, že v řízení byl proveden důkaz – záznam o úrazu, z něhož vyplývá, že předmětný úraz měl být nejprve hodnocen jako úraz pracovní. Nakonec k tomu nedošlo. Žalobkyně přitom ve svém podání ze dne 19.10.2018 uvedla, že v době dopravní nehody se služebním vozidlem přemísťovala z místa, ve kterém provedla úklid, na místo, kde měl být úklid proveden. Pokud by tomu tak bylo, pak by se ovšem jednalo o úraz pracovní a takto úraz kvalifikován nebyl. V takovém případě by i žalobkyně měla nárok na plnou mzdu a žádná ztráta na výdělků by jí nevznikla.

54. Pochybnosti vzbuzuje i samotný pracovní úvazek a druh práce. Podle pracovní smlouvy měla žalobkyně standardní nezkrácený pracovní úvazek 40 hod týdně, měla vykonávat práci zásobovače a administrativy. Sjednaný druh práce tedy nepředstavuje úklidové práce, jak by vyplývalo z tvrzení žalobkyně a z výpovědi svědků. Nehledě na to, že zdravotní stav žalobkyně již v době před nehodou zásadně ovlivňoval její schopnost pracovat. I svědek MUDr. S., její praktický lékař, uváděl, že již v době před nehodou byla prakticky nezaměstnatelná, byť toto svoje tvrzení následně korigoval tím, že uklízet mohla. Nicméně žalobkyně byla poživatelkou částečného invalidního důchodu již před nehodou a lze v této souvislosti důvodně pochybovat, že by s ohledem na svůj zdravotní stav byla schopna plného pracovního úvazku v rozsahu 40 hod týdně.

55. Pochybnosti o skutečné existenci pracovního poměru žalobkyně nijak nerozptyluje ani to, že administrativní kroky ve vztahu k veřejným institucím v souvislosti s pracovním poměrem žalobkyně činila daňová a účetní kancelář. Tato kancelář postupovala podle pokynů J. M. jako zaměstnavatele a pochopitelně neprověřovala pravdivost listin, které jí byly předloženy. K nahlášení zaměstnání úřadu práce i okresní správě sociální zabezpečení, jakož i zdravotní pojišťovně došlo až po nehodě ze dne 27.7.2009. Není tedy vyloučeno, že pracovní poměr byl fiktivně uzavřen až po nehodě a teprve poté byly příslušné dokumenty předány daňové a účetní kanceláři, která je následně předala příslušným institucím.

56. Konstrukce žalobkyně, že faktický výkon podnikatelské činnosti zastřešoval manžel J. M., J. M., což má vyplývat i z jeho výpovědi, soud nepřesvědčila. Nutno brát v úvahu blízké vztahy mezi vypovídajícími svědky – manžely, z dalších provedených důkazů přitom neplyne, že by „skutečným“ zaměstnavatelem měl být J. M. O tom nehovořil ani MUDr. S. ani Ing. G. Naopak podle MUDr. S. si jeho dcera měla osvojit základy podnikání, podnikat tedy měla J. M., a nikoli její manžel. Nakonec ale není rozhodující, kdo stál v pozadí podnikatelské činnosti, soud posuzuje existenci pracovního poměru žalobkyně.

57. Pracovní poměr žalobkyně u J. M. měl trvat od 24.7.2009 až do 30.6.2011, a to přesto, že žalobkyně odpracovala jediný pracovní den. Mělo tomu tak být i přesto, že v pracovní smlouvě byla sjednána zkušební doba. Nelze rozumně předpokládat, že v takové situaci nevyužije zaměstnavatel svého oprávnění a neukončí pracovní poměr ve zkušební době. Naopak, nechá

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

žalobkyni skoro dva roky ve zcela nefunkčním pracovním poměru, který nakonec ukončí výpovědí z organizačních důvodů a ještě jí vyplatí odstupné ve výši tří měsíčních platů. Takové jednání nelze považovat za standardní. V kontextu výše uvedených skutečností je to další kamínek do mozaiky, který ve svém souhrnu celý pracovní poměr žalobkyně zpochybňuje. Jiřina Mlejnková uváděla v této souvislosti, že zřejmě nevěděla, že lze zrušit pracovní poměr v době pracovní neschopnosti, nicméně jestliže v té době spolupracovala s daňovou a účetní kanceláří, pak bylo možné tuto věc s touto kanceláří konzultovat.

58. Z přehledu kontaktů žalobkyně na úřadu práce pak vyplynulo, že 15.7.2009 (tedy devět dní před údajným uzavřením pracovní smlouvy) žalobkyně uvedla, že pracuje u J. M. na dohodu o provedení práce, koncem srpna jí čeká lázeňský pobyt, od září 2009 by měla nastoupit na hlavní pracovní poměr. Jde o údaj z dokumentace úřadu práce, tedy o údaj objektivní povahy. Z něho tedy vyplývá, že žalobkyně skutečně nějaké práce pro J. M. v době před dopravní nehodou vykonávala, nikoli však v hlavním pracovním poměru. O případném pracovním poměru se uvažovalo až od září 2009, což jistě mohlo být motivováno i tím, že žalobkyně měla v srpnu absolvovat lázeňský pobyt. Soud tedy ve spojení s výše uvedenými skutečnostmi (pod bodem 51 až 57) má za to, že ke dni 27.7.2009 žalobkyně nebyla v pracovním poměru u J. M., v této době maximálně vykonávala práce na dohodu o provedení práce, ale nejednalo se o pracovní poměr dle pracovní smlouvy, která byla v řízení předložena.

59. Na základě těchto důvodů proto soud uzavírá, že žalobkyně neprokázala existenci tvrzeného pracovního poměru, tudíž jí ani nevznikl nárok na ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti ani nárok na ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti. V této části proto byla žaloba zamítnuta.

60. Jen pro úplnost soud dodává, že zdravotní následky dopravní nehody neznemožňují žalobkyni pracovat. Skutečnost, že žalobkyně nepracuje a je v evidenci úřadu práce, je dána jejím zdravotním stavem ještě z doby před nehodou. Na základě provedených důkazů má soud za to, že pracovní schopnost žalobkyně byla výrazně omezena již před nehodou, zdravotní následky dopravní nehody (zejména postraumatická stresová porucha) sice přispěly v tomto směru k určitému zhoršení, avšak pokud by měl soud izolovat dopad zdravotních následků nehody na pracovní schopnost žalobkyně, pak tento dopad není nijak zásadní. Žalobkyně může cestovat, kratší cesty může i řídit, jinak ale může využít i hromadnou dopravu. Lze tedy případně i kombinovat oba způsoby dopravy. Samotná pracovní rekomandace, která popisuje omezenou schopnost žalobkyně pracovat, odpovídá stavu, který tu byl již před nehodou.

61. Návrhy žalobkyně na rozšíření žaloby – konkrétní vyčíslení nároku na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti soud nepřipustil, neboť tyto nároky nejsou důvodné a nemělo smysl změnu žaloby připouštět.

62. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 3 o.s.ř. Žalobkyně měla částečný úspěch ve věci, nicméně v daném případě záviselo rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku. Nebyl proto důvod aplikovat ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. – poměrné rozdělení náhrady nákladů řízení. Žalobkyně při podání žaloby vycházela z posudku Prof. Srcha, na základě rozsáhlého dokazování potom vyšlo najevo, že její nárok je částečně dán. V tomto případě by tedy soud mohl žalobkyni – i přesto, že neměla plný úspěch ve věci – přiznat náhradu nákladů řízení. Na druhou stranu takové řešení by soud nepovažoval za spravedlivé, neboť žalobkyně byla s většinou svého žalobního nároku neúspěšná. Za spravedlivé proto soud považuje, pokud žádnému z účastníků nebude náhrada nákladů řízení přiznána a každý z účastníků si náklady řízení ponese sám.

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

63. S ohledem na ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. nemá stát v daném případě právo na náhradu nákladů řízení, které vynaložil (vyplacené znalečné za znalecké posudky). U žalobkyně nepřipadá uložení povinnosti k náhradě nákladů státu už jen z toho důvodu, že jí bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu. V případě žalované pak jde o to, že z větší části byla žaloba zamítnuta, žalovaná tak měla úspěch ve věci v podstatně větší části předmětu řízení, nelze jí proto náhradu nákladů státu uložit k úhradě. To samé pak platí i pro soudní poplatek. Podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích je žalobkyně osvobozena od soudních poplatků, navíc jí bylo osvobození přiznáno soudním rozhodnutím (toto rozhodnutím přiznané osvobození má širší dosah než pouze na soudní poplatek, jde právě i otázku eventuální náhrady nákladů státu). Podle § 2 odst. 3 tohoto zákona potom podle výsledku řízení přechází tato povinnost na žalovanou. Vzhledem k tomu, že úspěch žalované byl významně větší než žalobkyně, navíc výše plnění závisela na znaleckém posouzení, má soud za to, že by nebylo spravedlivé žalované ukládat k úhradě byť jen část soudního poplatku odpovídající jejímu neúspěchu.

64. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení v potřebném počtu stejnopisů prostřednictvím Okresního soudu v Chrudimi ke Krajskému soudu v Hradci Králové.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí soudně.

Chrudim 1. července 2019

Mgr. Marek Horáček v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Soudková

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 14.08.2019, ve výroku I. vykonatelnosti dne 20.08.2019, ve výroku II. vykonatelnosti dne 20.08.2019 a je vykonatelné. Připojení doložky provedl/a Věra Soudková dne 16.08.2019.